

SLOVENE C

Štev. 234. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Kokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 13. oktobra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnih stvarih
prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnina 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročilno, inserate in reklamacije. —
Izmeri se v m. m. računajo enostopna poltiskovna (dolžina
73 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih notih stane enostopna garmondversta
30 h. — Pri večkratnih objavljajih primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Ruska ofenziva.

V nedeljo je bilo razglašeno ruskega poveljnika generala Kuropatkina dnevno povelje z dne 2. t. m. V tem povelju naglašajo, da ruska armada doslej zato ni mogla sovražnika premagati, ker je bila po številu prešlaba. Trebalo je časa, da se armada pomnoži in častno reši veliko nalogo. »Sedaj pa je prišel čas, da ruska armada prične z ofenzivo.«

Že pred mesecem bi bil Kuropatkin pri Ljaojanu pognal Japonce v beg, ko bi bila dovolj močna njegova armada. Ta trenotek je prišel in z njim preobrat v japonsko-ruski vojski. Ruska armada šteje sedaj na hojišču šest sibirskih in štiri evropske kore po dve diviziji pešcev, štiri divizije konjenikov in tri samostojne brigade konjenikov ter nad 900 topov; skupaj do 500.000 bojevnikov. Od teh pa moramo odšteti posadko v Port Arturju, vojni kor generala Linjeviča pri Vladivostoku ter močne straže ob sibirski železnici in kitajski meji. Tako utegne sedaj general Kuropatkin imeti pod svojim poveljstvom do 300.000 mož.

Ali je ta armada že dovolj močna za ofenzivo, o tem more v prvi vrsti soditi Kuropatkin sam. Mogoče je, da so Japonci dosegli pri Ljaojanu višek svoje moči, ki jim je vsled velikih izgub opešala za nadaljno ofenzivo proti severu. Dasi so imeli nad štiri tedne odmora, vendar niso mogli nadomestiti velikanskih svojih izgub, dočim je Kuropatkin v tem času dobil na pomoč tri kore. V vojski pa največ odločuje ugoden trenotek. In predrznost je zlato med vojaškimi čednostmi, piše priznan vojaški pisatelj in potrjuje vojaška zgodovina. Ako so bili torej Japonci tako oslabljeni in njihova armada tako utrujena, potem je pač opravičena ta utemeljena najnovejša taktika generala Kuropatkina. Doslej je Kuropatkin le odbijal japonske napade, zadrževal sovraž-

nika ter se umikal njegovi premoči, da dobi časa in sčasoma potrebne pomoči po dolgi sibirski železnici iz Evrope. Japonci pa so bržčas že zamudili ugodno priliko, ko so bili nad osem mesecev v premoči in bi bili s hitrejšim prodiranjem mogli usidriti ali razkropiti ruske polke. Rusi so imeli dolge mesece takorekoč le prednje strani svoje armade na bojišču, dočim so Japonci takoj nastopili z svojo stalno armado. Zato je bilo in je povsem opravičeno naše upanje, da Rusija ne sklene miru, dokler ni porazena japonska armada.

Je pa še drugi razlog za rusko ofenzivo. Sicer se poročajo, da rusko baltičsko brodogradništvo se odpluje proti Aziji. Toda pot je dolga in do novega leta brodogradništvo ne pride do Port Arturja. Ruska posadka v Port Arturju je že jako oslABLJENA in utrujena. Poveljnik Stešelj se more ali vzdrževati do zadnjega moža brez upanja, da reši trdnjavo in vojno pristanišče, ali da se brez nadaljnega prelivanja krvi uda s posadko sovražniku na milost in nemilost. To zadnje je malone izključeno.

Da se torej posadka vzdrži, hoče ji Kuropatkin šimpreje priti na pomoč. To naravnost tudi izpove v svojem navedenem povelju, rekoč: »Pomislite posebno, kako potrebno je, da rešimo svoje brate v Port Arturju, ki že sedem mesecev branijo izročeno jim trdnjavo.« In v tem slučaju torej ruska posadka v trdnjavi ni brez upanja, da jo rešijo Kuropatkinove čete, ki so se počele pomikati zopet nazaj proti jugu.

Mogoč je še tretji slučaj. Japonci so se na levem krilu morda umaknili, da bi Ruse zvalili v ofenzivo proti jugu. Tu je hribovit in gorat svet, kjer se morejo uspešneje braniti, nego v planjavi, koder se more razviti ruska konjenica. Tudi so pozimi, ki je že pred durmi, bližje svojima skladiščem. Sploh pa danes nimamo zanesljivih poročil, zakaj so se Japonci začeli umikati in Rusi prodi-

rati. La to dejstvo je gotovo, da je 6. t. m. nastopil preobrat v japonsko-ruski vojski. Prišel se je nov boj na življenje in smrt. Upajmo, da Japonci dobe, kar so iskali v svoji oholosti.

Rusko - Japonska vojska.

Ruska ofenziva.

Rusko ofenzivo mnogi listi ne smatrajo za resno in pravijo, da je armadno povelje Kuropatkinovo bilo le vojna zvijača. V par dneh bomo videli, kje je resnica, sedaj prihajajo o položaju zopet jako zmedena poročila. Neko lončonsko poročilo celo trdi, da so Japonci tudi pričeli prodirati.

Pri poročilih, katere pričbujemo, je treba seve paziti na kraj, od koder prihajajo in na dneve, da se približno more presojati resnica in razvoj stvari na bojišču.

London, 11. okt. Reuterjev urad poroča danes iz Tokia: Kakor se govori, so Rusi pričeli z ofenzivo, prekorajili Hunho, napadli Kurokija ter zavzeli postojanke, ki so jih pa Japonci zopet zavzeli, ko so dobili veliko pomoč. Rusko prodiranje se je ustavilo. Isgube so na obeh straneh velike. — Uradno ta vest še ni potrjena.

London, 11. okt. Ruska poročila trde, da se je vršil že v nedeljo vstopničarski dvoboj, v katerem so se morali Japonci pod ruskim pritiskom umakniti. Danes zjutraj pa se je, kakor poročajo iz Mukdena, pričela prava bitka, katere se je udeležilo topništvo na veliko daljavo. Prednje čete japonskega desnega krila so bile oddaljene od Mukdena okrog 20 verst. Ob pol 3. uri popoldne je bilo slišati gromenje težkih topov iz ruskega centra. — Pehota še ni nastopila v boj.

V Rim prihajajo poročila, da skuša maršal Ojama skrajšati svojo bojno črto. Vsled tega je pritegnil pri ruskem prodiranju japonske čete k Banjapuci, Jantaju in Simnintinu. Japonci imajo pred Ljaojanom v vrsti 24 km. postavljene utrdbe. Na katerih krilih se nahajajo še druge čete. Med armadama se

že vrše prase. Danes je došlo od juga dvanajst tisoč mož s 60 topovi; kot pomoč Japoncem. Japonske rezerve v Ljaojanu obstoje iz dveh konjeničkih brigad in 30.000 mož pehote. Skupno število bojevnikov je 600.000 mož s 1800 topovi. V ruskem taboru so mnenja, da se bo najbolj vroč boj vršil za Jantaj, ki je ključ situacije.

London, 12. oktobra. Reuterjev urad poroča iz Kurokijevega tabora večeraj: Napad Rusov na Kurokijevo desno krilo dne 9. oktobra se je začel s 3-4 bataljoni, 1500 možmi konjenice in 8 topovi. Nadaljna ruska pojačenja so prihajala od vzhoda in severa ter se zavarovala z obkopi 8 km daleč od japonskih pozicij.

London, 12. oktobra. Iz Tokia poročajo: V bližini reke Hun so se 10. t. m. vršili živahni boji predstrž. Japonci so se morali umakniti iz svojih pozicij; toda drugi dan se jim je posrežilo jih zopet zavzeti.

London, 12. oktobra. Dpisnik Reuterjevega urada je poslal 10. t. m. preko Fuzana sledečo nedatirano brzopjavko: Prodiranje proti Mukdenu se je pričelo danes zjutraj. Ko je izvedel maršal Ojama, da so Rusi ojačili svoje levo krilo 5 milj severno od Jantaja, je zapovedal prodirati celi Ozuovi armadi. Prodirati je pričela pehota ter pršla 2-3 milje proti severu. Topništvo je sledilo. Ko so Rusi opazili premikanja Japoncev, je pričelo streljati njihovo topništvo. Japonci so odgovarjali. Celi dan so grmeli veliki topovi, ki pa niso dosegli nobenega uspeha. Pehota nadaljuje prodiranje noč.

London, 12. oktobra. »Daily Mail« poroča iz Tokia od 11. t. m. V smeri proti Pintajci stoje 4 ruske divizije; 3 divizije pa delujejo vzhodno in 3 zahodno od Jantaja. Desno Kurokijevo krilo se je moralo umakniti pred desetkratno rusko premočjo; vendar je pa pozneje zopet zavzelo svoje pozicije. Japonci prodirajo z veliko močjo.

London, 12. oktobra. »Standard« poroča večeraj iz Tokia: Levo rusko krilo pred Mukdenom je posebno močno in tje hud boj z desnim japonskim krilom. Istemu listu poročajo iz Sangaja, da so Rusi napadli Japonce severno od Jantaja.

Pariz, 12. oktobra. Današnje vesti iz Peterburga trdijo, da so kosaški pri-

LISTEK.

Najtežji zvon na Slovenskem.

Dobro uro hoda vzhodno od Ljubljane stoji v ravnini prijazna župnija Device Marije v Polju. Potujočemu iz Ljubljane zablizi ti že od daleč lepa prostorna cerkev, ki je bila po potresu popolnoma prenovljena in razširjena. Cerkev ima lepe pročelje z reliefno sliko Vnebovzeta M. B., in kar cerkev posebno povzdigne, dva, po 49 m. visoka in močna, na vse strani z železnimi yemni vezana stolpa. V južnem stolpu so obešeni 4 zvonovi, katere je vtila slavnoznanca tvrdka Hilzer v Dunajskem Novem Mestu l. 1875. v spomin sv. leta. — V spopolnenje slike zvonjenja oglejmo si kratko te zvonove! Uglaseni so z velikim prejšnjim začenši: H, Dis, Fis, H. Njihova teža je v starih starih: 41-51; 21-93; 12-78; 5-89. Na velikem prejšnjem zvonu so slike: Marija Vnebovzeta, križ, sv. Martin, sv. Gregor in sv. Duh. Napisi na tem zvonu so sledeči: Za Bogom častimo — Marijo najbolj. — Pojte sto in sto let staro slovensko pesem. — Župnika

Martin Pajk in Franc Levičnik z radodarnimi farani so te 4 zvonove omislili v svetem letu 1875. od papeža Pija IX. oklicanem.

Na drugem zvonu sta sliki sv. Jožefa in sv. Miklavža in napis: Obvaruj trojedini Bog — Nam poljsko faro vseh nadlog! —

Tretji zvon ima sliki Marije in Mozesa ter napis: Pesem eno peti vem — Slavo božjo, mir ljudem!

Četrta ali mali zvon ima sliki sv. Petra in sv. Boštjana ter napis: Večni Bog in sv. Florjan, ognja, toče nas obrani!

Severni stolp pa je za enkrat ostal prazen. — Vžaljeni so bili Poljci, kadar so jim tujei očitali prazen stolp — in to je toliko bolj povzdignilo njihovo gorečnost za lepoto in čast hiše božje, in izmed ljudstva je vedno glasneje šumelo: Veliki zvon hočemo imeti! Vrelo je in vrelo in 17. aprila 1904. l. so se navdušeni močje, brez pritiska od katerekoli strani, zbrani v »Društvenem domu« pod vodstvom g. župnika Mat. Kolarja, pogodili s navzočim zvonarjem P. Hilzerjem za novi zvon z glasom: Fis in težo okrog 109 stotov. Obljubil je takrat avonar, da dovrši delo do konca avgusta. Nestrpnost je čakalo ljudstvo določenega časa ter popraševalo, če bo zvon o pravem času izvršen.

Delo se je Hilzerju, kot svetovnoznanemu strokovnjaku res izborna posrežilo. — Dne 1. septembra je bil velikan oddan na železnico, v soboto, 3. septembra je došel v Ljubljano, in v nedeljo, dne 4. septembra so ga župljani veselo in slovesno pripeljali skozi Ljubljano v Polje. Do srede, 7. septembra popoldne je ostal na tleh — ves čas je bilo obilo gledalcev od blizu in daleč, ki so občudovali krasno delo. In res, zvon je, kakor po čistosti glasu tako tudi po zunanosti in okrasih pravi umotvor.

Ta poljski velikan, prvak med vsemi zvonovi na Slovenskem — kajti Gospa Sveta na Koroškem, ki ima zvon težak 118 stotov, se ne more več šteti med slovensko ozemlje, ker je kraj popolnoma ponemšen — ima 3 podobe; sv. Jožef z napisom: Sv. Jožef, prosil za nas, sv. Alojzij z napisom: Sv. Alojzij, čuvaj nam nedolžnost; glavna pa je podoba Brezmadežne, kateri je tudi zvon posvečen ravno v letu 50letnega jubileja razglasitve vereke resnice brezmadežnosti M. B. Napis tukaj se glasi:

V letu jubileja — 50letnice
Brezmadeža Spočete —
8. dec. 1854. — 8. dec. 1904.

Napravili so me dobrotni farani, med njimi posebno Alojzij Perdan in nekateri zunanji dobrotniki s prostovoljnimi darovi, ob času, ko so bili:

Sv. Oče Pij X.
Presvetli cesar Franc Jožef I.
Knezoškof dr. Ant. Bon. Jeglič
Župnik Matija Kolar
1904.

Zive kličem, mrtve objokujem, oblake razganjam!

Dne 7. septembra ob en četrtni na 4. uri popoldne dospel je presvetli knezoškof delit zakrament sv. birme, obenem tudi posvečevati novi zvon. Cela župnija, kmetako ljudstvo, kakor tovarniško delavstvo je tekmovalo, da je ozaljšalo pota proti Polju, prostor pred cerkvijo pa tudi pri »Društvenem domu«. Dolge trobojnice in druge zastave so zaljšale zvonika, cerkev in hiše. Premil knezoškof je najprej ob kratkem razložil pomen posvečenja, potem pa posvetil zvon. Precej po posvečenju so ga res spretno, v navzočnosti brezbrojne množice domačinov in tujcev potegnili v zvonik pod vodstvom monterja Hilzerjevega Simona Werenaspergerja in domačih spretnih tesarjev in delavcev. V neverjetno kratkem času,

val, naj turška vlada odstrani guvernerja in odškoduje trgovce. Tudi je zahteval zadoščenja, ker so bili v pravoslavni cerkvi v Valoni nabiti lepaki, da naj pravoslavni ne obiskujejo italijanskih šol.

Preosnove na Ruskem.

Vsi člani zemstev, kateri so bili zaradi svojih izjav o zemstvih izgnani, so dobili dovoljenje, da se smejo zopet povrniti v svoja bivališča.

Nadalje je dovolila ruska vlada povratek onim ruskim starovernim rodovinom, katere so se bile izselile na Prusko. Vlada jih bo naselila na vladarjevih zemljiščih v bližini nove železniške proge Orenburg Taškent.

Izgon ruskega republikanca iz Belgije.

Izdajatelj pariškega lista ruskih republikancev „La Tribune Russe“, Rubanovič, je 12. t. m. hotel predavati v Bruslju o „militarizmu in carizmu“. A belgijska policija je prepovedala predavanje in Rubanoviča takoj odvedla na francosko mejo.

Štajerske novice.

Š Iz rogaškega okraja. Vedno deževje je pri nas veliko škode povzročilo. Ljudstvo jadikuje, ker vid, da mu na spomlad preti lakota. Vinogradniki so malo nabrali, krompir bo segnil, ajda je skoraj segnila, kakor otava. Pomanjkanja bo ljudem in živini. Le edino jabolka, hruške, kostanji in orehi še ljudstvu nudijo kruha. A kaj, ko pa nimajo cene, kakršno bi morale imeti. — Vedno deževje je povzročilo tudi mnogo plazov, katerih žrtev je bilo tudi eden gospodarstvo poslopje Petra Kopčeta. Z vino in sebe so komaj rešili, drugo se je porušilo; stanovanje je kakih 10 m. daleč preneslo, katero pa ni nikake škode trpelo. — Vrh Donške gore in zraven stoječega Resenika sta s snegom pokrita, zato pa tudi tako nizka temperatura, česar ljudje že dolgo ne pomnijo.

Š V vodnjak je padel v Ponikvi 24letni delavec Marko Novak ter se težko poškodoval.

Š V Škalah je bil preteklo nedeljo popoldne ustanovni shod bralnega društva. Udeležba je bila navzlic slabemu vremenu obilna. G. Korosec iz Maribora je govoril o pomenu bralnih društev za izobrazbo kmečkega stanu. Dokazoval je, da so bralna društva pri današnjih razmerah najboljši pripomoček, s katerim se more kmet povspeti do izobrazbe, katera naj mu pridobi ugleda med drugimi sloji, pa mu tudi utrdi gmotni obstanek. Poslušalci so govoru sledili z velikim zanimanjem in ga navdušeno odobraval. Potem je sledil razgovor o društvenih pravilih, in so se sprejela zborna pravila, katera je navesetovala „Krač. soc. zveza“.

Š Osebna vest. C. kr. poštni eskrbnik v Zidanem mostu, Ferdinand Čeh, je prestavljen v Lipnico.

Š Iz Brežic se nam piše: V frančiškanskem samostanu v Brežicah se bodeta v kratkem vršili dve lepi slovesnosti. Dne 23. oktobra bode č. g. p. Benedikt Gradišnik praznoval 50letnico mašništva. Dne 11. novembra bode pa čast. g. p. Bernard Vouk, bivši gimnazijski ravnatelj v Rudolfovem in starosta frančiškanske provincije sv. Križa, slavil 80letnico svojega rojstva. Oba čast. gospoda sta v kljub lepi in častljivi starosti še dobro ohranjena. Bog ju živi še mnogo let!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. oktobra.

Graf Barbo se pere. Graška »Tagespost« je v soboto objavila po našem listu pesneto poročilo o prizoru na hodniku po zadnji seji kranjskega dež. zbora. Graf Barbo je v terek počastil »Tagespost« z dopisom, v katerem trdi, da naše poročilo v nekaterih podrobnostih ne odgovarja istini. »Res pa je — piše dalje graf Barbo — da sem dr. Susteršiču za psovko zapretil s telesno kaznijo, kar pa so prepredili mnogi tovariši. Najprvo konstatujemo, da je graf Barbo prvi zaklical psovko in nato je šele dr. Susteršič reagiral. Dalje je istina, kakor zatrjujejo svedoki, da je graf Barbo dvigal roko, preden je kdo miril. In ko je postal demšar prvi in edini stopil vmes, bi bil graf Barbo najmanj desetkrat lahko udaril, toda je stisnil svojo pest v — žep. Kaj bi se zgodilo s častnikom, ki že vzdignjeno sabljo vtakne zopet v nožnico, naj g. graf Barbo vpraša svoje prijatelje v kazini.

Kdo je »gentelman«? »Slov. Nar.« piše z ozirom na izjavo grafa Barbota, ki je zahteval od dr. Susteršiča »med »gentelmani« (!) običajnega zadoščenja: »Med gentelmani običajnega zadoščenja dr. Susteršič seveda ni dal, a ga po naši sodbi sploh ne more dati, prav ker ni več gentelman.« —

Ridovedni smo, kaj je pa dr. Tavčar, ki je opetovano strahopetno rep stisnil pred pozivi na dvoboj in ki postane kar naenkrat ves krotak, če le pride v njegovo bližino kak častnik. Kdo je med Slovenci pravi gentelman, o tem ne bodo sodili niti nemški »plemenišči«, niti dr. Tavčar.

Strel pred kazino. Na podlagi zadnje izjave uradnega lista pišejo »Deutsche Stimmen«, da ta izjava izključuje vsak dvom in da se je res streljalo v kazino. Tako bo odmevalo po zaslugi vladnega lista po vsem nemškem časopisju, dočim so strokovnjaki konstatovali ravno nasprotno. Tako varuje čast našega mesta dež. vlada! O tem ne sme biti izpregovorjena zadnja beseda! Slovenci, ne pustimo, da bi nam na tak način blatili čast naše dežele!

Nov pamflet. »Slov. Narod« je začel priobčevati nov pamflet: »Konklave l. 1903«. To je tendenciozen protestantski izdelek, katerega je dostojna nemška kritika deloma zamolčala, deloma ostro obdila kot nesramno pačenje zgodovinske resnice. Koliko plačuje Gustav Adolfovo društvo od vrste za slovenski prevod te agitatorične brošure?

Solske vesti. Z. definitivnega učitelja je imenovan prov. učitelj gosp. Anton Turk. Za def. učiteljici sta imenovani prov. učiteljici gđ. Marija Curk in Marija Carli na svojih dosedanjih službenih mestih. — Suplent g. Karol Winder v Ljubljani je prestavljen na prvo mestno deško ljudsko šolo v Ljubljani. — Upokojeni so: učitelj g. Avgust Arselin v Prečni in učiteljici g. Leopoldina Rozman pri Dev. Mariji v Polju in g. Ana Vernik v Leskovicah. — Etorazrednici sta dovoljeni v Savi pri Litiji in v Polšniku, enorazrednica v Strugah se razširi v dvorazrednico, trozrednica v Leskovicah pa v štirirazrednico.

Prestavljena sta na lastno prošnjo c. kr. ev. geometra g. Jožef Verbič iz Postojne v Trebnje in g. Mat. Čepernič iz Trebnjega v Postojno.

Slovenci na Dunaju se shajajo vsak dan v kavarni Haberstroh, IX. okraj, Severingasse 19. Ondi so na razpolago trije biljardi ter 100 časopisov, med njimi tudi »Slovenec«.

Goriško šolstvo. Iz Gorice se nam poroča: Kakor znano, vzdržu e goriški mestni zastop že več let slovensko štirirazrednico tam na konci mesta, češ, za Slovence je že dobro. Znano pa je tudi, da so se Slovenci že večkrat pritoževali zaradi oddaljenosti te šole. Ker pritožbe ne pomagajo, je šola skoraj prazna. Letos se je oglasilo le 15 učencev, in od teh sta dva že izostala. Kakor čujemo, bodo še nekateri izostali. Ali niso to šodne razmere? Ali bi ne bilo umestnejše, da bi magistrat ustanovil slov. ljudsko šolo na pripravnem kraju ali pa podpiral obstoj slovenske šolske zavoda, ki imata nad tisoč učencev? Res, žalostne so te razmere v led italijanske nestrpnosti!

Novosti pri vojaški duhovščini. Vojaški službeni list je razglasil dne 28. septembra t. l. št. 33, da so dosedanjí vojaški župniki posimal imenu ejo »vojaški superorji«, vojaški kurati in kaplani so pa dobili skupno ime vojaški kurati. Obenem so do ločene nekatero izpremembe pri obleki vojaških duhovnikov. Na rokavih doté zlate našitke, ki so jako podobni onim mornarskih častnikov; nove klobuke; vojaški superorji imajo rdeče vijoličaste kolarje.

Važno je vedeti župnikom te le dve izpremembi: Odslej e kr. žandarmerija ne spada več v jurisdikcijo vojaške duhovščine, ampak civilnih župnikov; dosedaj v jurisdikcijo civilnih župnikov spadajoče soproge in otroci vojakov poročenih po drugem razredu« spadajo odslej popolnoma v jurisdikcijo vojaških duhovnikov.

Utonil je 11. t. m. v Mirni pri Pijavcih starejši hlapec grafa Barbota z dvema konjema in kočijo. Hlapec je bil baje vinjen ter je zavzvil v Mirno, ki je na nekaterih mestih vse preplavila.

Tatovi vlomili so v cerkev na Proseku. Odneli so za kakih 100 K vrednosti, ker so bile vrednostne stvari v varni pohrani.

Služba rudniškega zdravnika je razpisana v Idriji do 15. novembra. Dohodki X. činov. razreda, 800 kron potnine, 76 kron za kurjavo. Več jutri v inseratu.

Novim mestnim vojaškim poveljnikom v Trstu je imenovan c. in kr. major Anton Döllenz 22. pršpolka. Novi poveljnik je brat bivšemu slovenskemu svetovalcu in poslancu, g. Franu Döllenzu.

Odlikovanje. Z. 40letno zvesto službovanje je odlikovan žagar Franč Oblak v Železnikih s častno svrtnjo.

Prodaja odbirk in starine. C. k. tobačna glavna tovarna v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da oddaja sledeče odbirke in starine: odbirke jute, raševine, papirje, stekla, litega in kovanege železa, pločevine, ivere, žebeljev i. t. d. — Odbirki so vedno med navadnimi uradnimi urami vsakomur na ogled. Ponudbe je na kaseje do 20. oktobra t. l. do 12 ure popoldne pri c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani vložiti.

Porotne obravnave v Gerici se prično 21. novembra.

Naprodaj je hotel »pri Pošti« v Bovecu.

Sava je pri Zagrebu narasla za en meter in se vedno narašča. Oblast je določila varnostne naorave.

Avstrijsko sadje je na sadni razstavi v Düsseldorfu dobilo prve nagrade.

Na lovu ustrelil je po nesreči pri Sv. Urbanu občina Trig na Koroškem, lovec Peter Rauter osemstoika in najemnika lova Franca Graterja. Reuterju je padla puška iz rok in se sprožila v Graterja, ki je bil takoj mrtav.

Deževje Iz Adlešič se nam piše: Pri nas je Kulpa v led silnega deževja zadnjih dni nenavadno narasla. Kakor pripovedujejo, so neki danes na hrvaški strani v Mrzljakih ujeli precj velikega prasca, ki ga je prinesla voda. Ako bi bil presec s kranjske strani, naj se gospodar oglasi zanj v Mrzljakih!

Žrtev laške surovosti. Umrl je v Opčinah se u. omi Anton P. h. r., katerega so v Furlaniji pretepli, oropali in zverinsko postopali z njim. Ves dn je strašanski, ali zaman iščemo po takih listih pravega ogorčenja nad tem. Če bi se bilo pripetilo kaj malo temu podobnega kakemu Lahu med Slovenci kako bi kričali in zmerjali Slovence z divjaki! Tako pa lepo molče ter žive naprej v svoji dvatisočletni kulturi!

Hrib se podira nad železnico pri Mirni peči. Vlaki imajo znatno zamudo, ter morajo potniki prestopati.

Prvo vinsko trgatav v Novem mestu je priredila obrtna zadruga v nedeljo, dne 9. t. m. V primerno okrašeni društveni sobi v gostilni pri »Slonu« so obrtniki pokazali, da se kaj tacega dá na praviti tudi v Novem mestu, kjer so dani pogoji za prireditav enakih veselic. Četudi so prostori jako tesni, so se doši gostje kljub temu živahno udeležili te trgatave. Župan »Čutara« je predital običajna pravila za trgatav ter v dobro sestavljenem nagovoru otvoril trgatav, potem pa se je pričelo življenje; vsakdo je tekmoval s drugim ter si hotel nabrati obilega grozdia, ki je viselo na bogato vzraslih brajdah. Veselo so posegali vmes vinčarji, obdirali policajji pa so aretovali sitneže, da se pred obč. sudom odkupijo s primerao globo, katera je namerjena onemoglim starim obrtnikom; pa tudi šolska družba sv. Cirila in Metoda ima pri tem svoj dar, kajti vsaka pobotnica za vplačano globo je bila kolekovana z narodnim kolkom. Čast takim, za občni blagor vnetim obrtnikom!

Umrl je v Ptisburgu v Ameriki Slovenec Josip Gorišek.

Veliko povodenj imajo v Kočevju. V sredo so morali prenehati s šolskim poukom, ker so pota pod vodo. Niže ležeče mesto je poplavljenost ter je promet mogoč le s čolni. — Tudi Krka je izatopila iz svoje struge ter je poplavlila velik del občine Raka. Skoda je velika, promet v poplavljenem okrožju nemogoč. Deževje je napravilo mnogo škode tudi na vinogradih in občini Sv. Križ, ker je odneslo mnogo zemlje.

Škesan tat v Trstu se je naznanil policiji 31letni bivši fotograf, a sedaj natakar Jožef Gorišek, doma iz St. Jurja na Kranjskem, da je svojemu gospo darju g. J. ključ ukradel več srebrnih stvari.

Narodni dom v Trstu. Običajna otvoritev »Narod. Doma« v Trstu se bo vršila nekato sredi meseca novembra, ko bo popolnoma dovršeno.

Popravek. Pomotoma je bilo predvčerajšnjim v brzojavki z Dunaja tiskano, da je nagrado 1200 K za najboljšo biblično delo iz Lachembacherjeve ustanove dobil g. M. Sladič. Pravilno naj se glasi M. Slavič.

Ljubljanske novice.

Ministrstvo za frankfurtarsko zastavo. Ob 40letnici tukajšnjega »Turnvereina« je župan Haber zapovedal, da se odstranijo pri vhodu na kazinski vrt frankfurtarske zastave »Turnarskemu« prizvu deželna vlada ni ugodila, pač pa ministrstvo za notranje zadeve, češ, da izobešanje frankfurtaric v okrašnje vrta ni bila nedovoljena demonstracija ter da niso bile take razmere, da bi bilo treba z ozirom na javni red in mir odstraniti frankfurtarske zastave. Vsakdo v Ljubljani pa ve, da Nemci tik pri vhodu ob celi strani vrta proti »Zvezdi« na rabijo za »okrašnje vrta« na visokih drogih frankfurtaric, ampak da

smatra to ljubljansko občinstvo res za izslivanje. Priporočili bi torej našim nemškim nacionalcem, da kljub odloku ministarstva na tak način več ne izvajajo občinstva in da obešanje frankfurtaric prelože v notranje prostore vrta! Stvar občinskega sveta je, da govori o tem še javno in odločno besedo!

Redni občni zbor »Društvene godbe« ki se je vršil včeraj večer v steklenem salonu Aurovih dedičev, je bil dokaj dobro obiskan. Udeležilo se ga je nad 30 podpornih članov. Zborovanje je otvoril društveni načelnik g. Friderik Pauer, ki je pozdravil navzoče, očrtal v kratkih obrih odborovo in godbino delovanje, izrazil na to zshvalo faktorjem, ki so godbo materijelno podpirali, namreč sl. občinskemu svetu ljubljanskemu in podpornim članom, in slednjič vsem trem tukajšnjim dnevnikom, ki so drage volje priobčevali društvena naznanila. Godba je nastopila v društvenem letu 1903/04 pri štirih večih slavnostih, razun tega pa prirejela promenadne in vrtno koncerte ter mirozovo. Povsod je žela obilo priznanja in burne pohvale. Obstank godbe je sedaj zasiguran. Godba šteje sedaj 26 mož, razun teh pa ima tudi že dobro izšolan naraščaj. Na mesto odslovljenega kapelnika g. Noviča imenovan in pridobil je odbor lansko leto kapelnika g. F. P. o. u. l. o. iz Novega mesta, ki vodi sedaj godbo in skrbi v njej za šolsko izobrazbo in disciplino. Da je dospela godba do sedanje svoje višine, gre zaslugi tako odboru kot kapelniku. Izvestno bo na tej višini tudi ostala, če ji ostanejo zvesti — podporni člani in sl. občinski svet! — Iz poročila tajnika g. M. Cadeža povzamemo, da je odbor imel 31 sej, v katerih je rešil tekoče vloge; odbor je oskrbel godbi za 30 mož bluz in čepic in s tem moštvo uniformiral, sicer pa svoj obširni posel in skrb za prireditve koncertov s precejšnjim trudom izvršil. Blagajnik gospod Trtnik je nato poročal o denarnem stanju godbe. Dohodkov je imela 24.658-20 K, stroškov pa 24.575-79 K, torej prebitka 8241 K. Udline in podpor je prejela 9482-66 K. Občinski svet je nakazal za leto 1903 prispevek 400 K, za leto 1904 pa 1200 K. Podpornih članov ima godba zdaj 620. — V odbor so bili nato izvoljeni gospodje: Frid. Pauer, J. K. Accetto, A. Susteršič, Matej Cadež, Viljem Trtnik, F. Martin, Fran Cuden, J. Knific in J. Vlah; kot pregledovalca računov pa K. Šešenik in J. Grudec. — G. predsednik Frid. Paur je občni zbor izrekel enoglasno zahvalo za trudi in poštvalnost, dal absolutorij tajniku in blagajniku, in priznal trudoljubivo delovanje celega odbora. Ob polnoči zaključil je načelnik po kratkih debatah ta občni zbor.

Umrl je v Zagrebu profesor Emil Ziačowski. Pogreb je bil danes popoldne ob 1/2 5. uri. Svoj čas je sužil na ljubljanski realki.

K nesreči pred Kirbischevo prodajalnico, o kateri smo včeraj poročali, se nam še poroča, da je ponesrečen gospod bil pivovarniški agent g. Juva n. — Splašenega konja so ustavili na Bregu.

Ozdravel je sin komisar g. Anton Jančič ter je že zapustil posteljo.

Koncert društvene godbe vrši se danes zvečer v »Narodni kavarni«. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstop prost.

Umrla je v Ljubljani gđ. Alojzija Zitterer.

Povodenj na Barju. V led deževja sta cesti oroti Izu in Skofljaci deloma pod vodo.

Predsedstvo slovenskega trg. društva »Merkur« naznanja, da se sprejemajo učenici za učne tečaje in sicer za slovensko korespondenco, slovensko knjigovodstvo in stenografijo še do nedelje dne 16. t. m. Ker je za slovensko knjigovodstvo do sedaj še premalo učeencev, se ta tečaj ne bode vršil, ako se do imenovanega dne ne oglasi zadostno število učencev.

Velike povodnji.

Dunaj. Iz vseh krajev Avstrije prihajajo poročila o povodnjih, posebno iz krajev ob južni železnici. Tudi iz Italije poročajo o velikih povodnjih.

Od Sv. Petra pri Radgoni se nam poroča: Stari ljudje ne pomnijo take povodnji, kakor je bila dne 12. t. mes. — Deroča Mura je v led vednega deževja prestopila svoje bregove ter divje razsajala. Podirala je mlino ter podila ljudi iz stanovanj ob bregovih. Ves promet je bil ustavljen. Radgona s predmestjem je bila podobna Benetkam, koder plavajo čolni. Ljudje so bili v velikem strahu.

Zagreb. Iz Samobora, Zigorja itd. prihajajo poročila o velikih povodnjih. Pri Vel. Trgovištu je voda porušila železniški most. Okolica Novega Marofa je vsa pod vodo.

Litija, 13. oktobra. Sava je narasla za 2 metra.

Kostanjevica, 13. oktobra. V led neprestanega deževja je Krka toliko narasla, da je stopila čez bregove ter poplavlila planjavo. Kostanjevica je skoro popolnoma v vodi; ljudje so morali že zgodaj zjutraj

umikati živino iz hlevov ter jo seliti v višje kraje. Ljudje se vozijo po Kostanjevici v dolini.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Poštni voz je padel v globčino 45 štev. v bližini kraja Zermat v južni Švici. Vozu je sedelo osem turistov, izmed katerih so bili štirje takoj mrtvi, drugi težko ranjeni. — Pogrešani parnik. Parnik „Djurdjuna“ je odplul v soboto iz Marzija ter je bil namenjen v Tunis. Od tedaj ni o njem nobenega glasu. Na ladji je bilo 200 potnikov in 50 moč pesadke. — Pretepeni častnik. Neki trenski častnik je v zagreb. nočnem kletu oklofotal natakario. Gostilničar in gostje so ga pa vled tega tako naklestili, da so ga morali prepeljati v bolnico.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pariz. 13. okt. Listi priznavajo, da dogodki na bojišču zopet postajajo zanimivi. Japonci so koncentrirani pri Janta. Glavna bitka bo prej predno se pride preko reke Tajce. Most pri Ljojanu je porušen in zamensan z močtem na splavih. Ako se bodo Japonci umaknili, ga bodo porušili. Da zaščitijo svoje levo krilo, so Japonci na reki Tajce zgradili kanal, s katerim nameravajo poplaviti dolino. — General Fušima maršira hitro z dvema divizijama proti zahodu. Ne poznajo se kretnje treh Kurokijevih divizij.

Pariz. 13. oktobra. »Matin« ima iz Peterburga brzojavko, v kateri pravi, da je neki polkovnik ruskega generalnega štaba se izrazil, da bo velika bitka na visoki ravnini med Ljojanom in Jantajem.

London. 13. oktobra. Bitka med Ljojanom in Mukdenom, ki se je pričela v nedeljo še vedno traja ter se še ni odločila.

Tokio. 13. oktobra. Na bojni ladji »Hajen« je utopilo 195 ljudi.

Sangaj. 13. oktobra. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča, da je rusko portarturško brodovje hotelo uiti iz luke dne 1. oktobra, a je to preprečilo japonsko topništvo, ki je obvladalo luko. »Retvizan« je hudo poškodovan.

Reval. 13. okt. Baltičko brodovje je odplulo v Libavo.

London. 13. okt. Car je poslal Kuropatkinu brzojavko, v kateri ga bodri, ga opominja, da mora biti sovražnik premagan in da se mora boriti do zadnjega moča.

London. 13. oktobra. Iz Peterburga brzojavljajo: Neki prijatelj Kuropatkinov je prejel brzojavko, v kateri se nahaja sledeči zelo značilen isrek: Sedaj sem prišel vojno.

Dunaj. 13. okt. »Deutches Volksblatt« reflektuje v svoji večerni izdaji na poziv »Arbeiterzeitung« ter pravi, da bo kršč. soc. prebivalstvo, ako soc. demokratije preprečijo Luegerjevo slavnost, preprečilo in razbilo majsko slavnost.

Dunaj. 13. oktobra. O umoru Sikora se je dognalo, da ga je Kleinova sama zadavila.

Dunaj. 13. oktobra. Danes so odkrili spomenik cesarici Elizabeti na Kahlenbergu.

Budimpešta. 13. oktobra. Grof Tisza hoče izvejevati izpremembo poslovnika državnega zbora kljub upiranju opozicije.

Brno. 13. oktobra. V današnji seji državnega zbora je bil sprejet nujni predlog za izpremembo dež. volilnega reda, po katerem naj bi se volitev poslancev iz kmečkih občin vršila direktno in z listki.

Tržna poročila.

12. oktobra.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.15 do 10.16; za april 10.50 do 10.60. Rž za oktober 7.63 do 7.64; za april 8.04 do 8.05. Oves za okt. K 6.91 do 6.92; za april 7.32 do 7.34. Koruza za oktober 7.35 do —, za maj 7.43 do 7.44.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje slabotno, — ugodneje. — Prodaja 12.000 met. stotov, trdno vzdržano. Druga žita vzdržano. Vreme megla.

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 3662 m, srednji zračni tlak 736.9 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura na Ocelju	Veterec.	Nebo	Padavine
12 9. sveč.	740.8	10.1	sl. svzh.	dež	
13 7. s. jut.	742.4	6.6	>	megla	4.0
13 2. popol.	742.4	13.2	sr. jvzh.	del. jasno.	

Srednja včerajšnja temperatura 10.8°, norm. 11.1°

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Vedno najnovejši

gramofoni

kačor tudi plošče v največji izbiери morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20, nasproti kavarne „Evropa“, v hiši gospoda Kribarja.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

**Trgovski
soтрудnik**

železninske stroke z lepo ročno pisavo se sprejme.

Ponudbe pod „Zvest“ na upravnishvo „Slovenca“.

**Mesarija
in gostilna**

se odda v najem v neki večji župniji.

Mlad, oženjen in delaven mesar bi našel tu gotovo eksistenco.

Kje, pove upravnishvo tega lista.

Grenčica
„Florian“
in liker
„Florian“
najboljša kapljica za želodec.

Hišna,

vajena na red in snago, dobi takoj stalno službo v mestnem župnišču na Kranjskem.

Kje, pove uredništvo „Slovenca“.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Kam pa v soboto zvečer?

Na vinsko trgatov

K najobilnejši udeležbi vabi

Mihael Vaslej, gostilničar.

ki bo
v gostilni pri Vojeviču
na Tržaški cesti šte. 13,
nasproti tobačne tovarne.

Privede jo

„Stari krockarji“

Vstopnina prosta pod geslom: Mal položi dar, domu na oltar!

Krojaški salon za gospode

IVAN MAGDIČ * LJUBLJANA *
Stari trg šte. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovjših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tu- in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin za „Sokole“.

Po ugodni ceni
sukneno blago pri

R. Miklauc

Ljubljana

Špitalske ulice šte. 5.

Odlikovano
z zlato medaljo
na rasstavi v Parizu l 1904.

Dragotin Puc

tapetnik in preprogar
Dunajska cesta št. 18,

zvršuje vsa tapetniška in dekoracijska dela ter ima v zalogi vse v to stroko spadajoče predmete lastnega izdelka.

884 22
kakor tudi pohištva prve kranjske mizarске zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Franc Stupica,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1,
v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporoča slamozevnice, mlatičnice, čistilnice, gepeljne, prese za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojnico, pocinkane, asfaltrane in svinčene oevi za napeljavo vode, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjsko opravo, nagrobne križe, nakovala, privijake, žage, kotle za klatjo in žganje.

Portland in Roman-cement, železniske šine in traverze, poljski mavce.

Mizarско, tesarsko in ključavnisharsko orodje ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga vedno svežega špe-
676 52—26 cerijskega blaga.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izbiери po najnižjih cenah

Obavitelj uniform avstrijskega društva železnishkih uradnikov

Službo želi sprejeti

v kaki manjši bolnišnici ali kot sluga pri kakem zdravniku bivši strežaj v deželni bolnici z dobrimi spričevali, zmožen slovenskega in nemškega jezika.

Naslov pove upravnishvo tega lista. 1726 1—1

Škrilj-Eternit

(zakonito zajamčeno oznamenilo za asbestni cementni škrilj.)

Najboljša streha sedanosti. Eternit tovarne LUDWIG HATSCHEK Najdalekosežneje poroštv.

Varna pred ognjem in viharji, klubuje vsem vremenskim vplivom, ne potrebuje poprav, je lahka, lična in ceno. Vöcklabruck Dunaj Budimpešta Nyerges-Uyfalu Spričevala prve vrste.

Glavno zastopstvo za južne pokrajine: Delniška družba tvornice portlant cementa DOVJE v Trstu, via Geppa 2. Zahtevajte vzorce in prospekte.

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.